

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันการติดยาบ้า
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ชื่อผู้เขียน นางอรุณญาณี เชื้อไทย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ไกรพิบูลย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ต่าย เชื้อขงนิ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของ การใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยใช้แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลกมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง 30 คน และกลุ่มไม่เสี่ยง 30 คน วิธีการคัดเลือกทั้ง 2 กลุ่ม คัดเลือกโดยอาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ฝ่ายปกครอง และไม่คำนึงถึงคะแนนเฉลี่ย (grade) ส่วนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจะเลือกจากเป็นนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ดี ไม่สนใจการเรียน หนีเรียน และนักเรียนกลุ่มไม่เสี่ยงจะเลือกจากนักเรียนที่มีความประพฤติดี สนใจการเรียน ไม่หนีเรียน ซึ่งทั้งสองกลุ่มได้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันการติดยาบ้า ที่กำหนดไว้กลุ่มละ 3 วัน 2 คืน ณ ห้องโสต โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โปรแกรมทักษะชีวิตที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันการติดยาบ้าเป็นหลักสูตรที่ได้มาจากสำนักงาน

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคเหนือ อบรมในเรื่องแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องในการ
ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยวิวัฒนาการด้านการป้องกันสารเสพติด
องค์ประกอบของทักษะชีวิตทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด หลักการสอนทักษะชีวิต การเรียนรู้
แบบมีส่วนร่วม หลักการสอนความรู้แบบมีส่วนร่วม หลักการสอนเจตคติแบบมีส่วนร่วม หลักการสอน
ทักษะแบบมีส่วนร่วม โดยกิจกรรมต่างๆจะมีลักษณะที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการมี
ส่วนร่วมในการเรียนการสอน (Active Learning) โดยเน้นการเรียนรู้จากการระดมสมอง และการ
อภิปรายกลุ่ม และเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experienttal Learning) ซึ่งจะเน้นวิธีการเรียน
รู้จากบทบาทสมมติ (Role play) และตัวแบบ

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่
ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะส่วน
บุคคล และลักษณะสภาพแวดล้อม ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความรู้สึที่มีคุณค่าในตนเอง ความรู้เรื่องยา
บ้า ทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทักษะการปฏิเสธต่อรอง ทักษะการพัฒนาปรับเปลี่ยนทัศนคติของ
ตนเอง ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ก่อนเริ่มมีการใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า ครั้งที่ 2 เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม ในการใช้ทักษะชีวิตในการปรับ
เปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า 2 สัปดาห์ และครั้งที่ 3 เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม ในการใช้
ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า 4 สัปดาห์ เป็นการวัดความคงทน
ของการใช้ทักษะชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาบ้า จากนั้นนำข้อมูลจากกลุ่ม
ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistic Package for
The Social Science) ในส่วนข้อมูลทั่วไปใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และเปรียบเทียบ
คะแนนเฉลี่ยทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทักษะการปฏิเสธต่อรอง ทักษะการพัฒนาการปรับ
เปลี่ยนทัศนคติ และความรู้สึที่มีคุณค่าในตนเอง ระหว่างก่อนและหลังการได้รับการพัฒนาการใช้ทักษะ
ชีวิตในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการติดยาบ้า ด้วยสถิติ Paired t – test

ผลการทดลอง พบว่ากลุ่มเสี่ยงมีคะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้เรื่องยาบ้า ทักษะการตัดสินใจอย่าง
มีเหตุผล ทักษะการปฏิเสธต่อรอง หลังการทดลอง 2 สัปดาห์และ 4 สัปดาห์ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อน
การทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และพบว่ากลุ่มไม่เสี่ยงมีคะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้สึที่มีคุณค่า
ในตนเอง และความรู้เรื่องยาบ้า หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 2
สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

Thesis Title	Use of Life Skills for Prevention of Amphetamine Addiction Behaviors of Students in Lower Secondary Schools in Muang District, Phrae Province	
Author	Mrs. Aranyanee Chuathai	
M.Ed.	Health Promotion	
Examining Committee		
	Asst. Prof. Dr. Suchada Kraipiboon	Chairman
	Assoc. Prof. Manus Yodcome	Member
	Assoc. Prof. Dr. Tay Chiengchee	Member

Abstract

The purpose of this quasi-experimental research was to investigate the effects of using WHO life skills for prevention of amphetamine school students in Muang District, Phrae Province. The subjects chosen by the advisors and the teachers with responsibility of disciplinary conduct regardless to grade point average were sixty Mathayom Suksa 2 and 3 students. They were divided into two groups, each of which consisted of thirty students. The risk-taking group were drawn from the students who behaved badly, and were not attentive to their studies; whereas, the risk-avoiding one from those behaving well, and paying attention to the lessons. Each group had undergone a three-day and two-night life skills program which was adapted from that of Northern Drug Prevention and Destruction Office. The contents of the activities which took place at the audio-visual room of Piriyalai School were related to trends and principles involving drug prevention in education instituted; for instance, evolution of drug prevention, factors of life skills, life skills for drug prevention, teaching principles of life skills, co-operative learning, attitudes of the program were run through brain-storming and group discussion, role-plays, modelling, and experimental learning technique. The research instrument was a multiple-choice questionnaire composed of two parts. Part one was dealt with

students' background : personal information , and surrounding . Part two was concerned about self-esteem knowledge of amphetamine , reasonable decision making skills , rejecting skills and developing self – adjustment of attitude skills . this questionnaire was administered with the subjects three times : before and after passing through the program for two-week , and four – week period of time. The data of the first part mentioned above were conducted through interpretation technique ; while , those of the second part were statistically analyzed by means of the program spss/pc⁺ : percentage , arithmetic mean , and standard deviation . Paired t-test was used to compare the mean scored of reasonable decision making skills, rejecting skills , developing self – adjustment of attitude skills , and self-esteem.

The research findings revealed that the risk takers' mean scores of knowledge of amphetamine , reasonable decision making skills and rejecting skills after attending the program for a period of two and four weeks were significantly higher than those before attending the program : at the level of .01 Besides , the risk avoiders' mean scores of self-esteem , knowledge of amphetamine , after four weeks were significantly higher than those after two weeks at the level of .05 .